

**КАФЕДРА ВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ
ПОЛТАВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ Ю. КОНДРАТЮКА**

ЛЕКЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА. ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ	2.	ОСНОВИ ПРАВОВЕ	ВІЙСЬКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
--	-----------	---------------------------	------------------------------------

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

КОНСТИТУЦІЯ

УКРАЇНИ

<http://www.president.gov.ua/documents/constitution>

ЗАКОНИ

УКРАЇНИ

ПРО

ЗСУ

<http://www.mil.gov.ua/ministry/normativno-pravova-baza/zakoni-ukraini.html>

ВІЙСЬКОВІ

СТАТУТИ

ЗСУ

legal100.org.ua/documents/lawyers/military_statutes.doc

**ПЕРШЕ НАВЧАЛЬНЕ ПИТАННЯ
ВІЙСЬКОВИЙ ОBOB'ЯЗОК І ВІЙСЬКОВА СЛУЖБА**

ОСНОВИ ВІЙСЬКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

**НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ
АКТИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ
ВІЙСЬКОВОЇ СФЕРИ:**

- людина / громадянин - це конституційний право: свобода;
- суверенітет - це держава, моральні етичні, культурні, історичні, інтелектуальні та матеріальні цінності, інформація / комунікації природні суверенітет / природні ресурси;
- держава - це конституційний код, суверенітет, територіальна цілісність / інтеграційність.

ДЕРЖАВНО-ПРАВОВА ОСНОВА ВІЙСЬКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

ПРАВА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НА

недоторканність особи

матеріальне забезпечення

освіту, житло, охорону
здоров'я

свободу совісті

ОБОВ'ЯЗКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

дотримання законів
держави

сумлінно служити

повага до правил
громадського життя

Права, свободи та обов'язки людини і громадянина

Стаття 21. Усі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах. Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними.

Стаття 22. Права і свободи людини і громадянина, закріплені цією Конституцією, не є вичерпними.

Конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані.

При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.

Стаття 23. Кожна людина має право на вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших людей, та має обов'язки перед суспільством, в якому забезпечується вільний і всебічний розвиток її особистості.

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ

Стаття 5

**ЄДИНИМ ДЖЕРЕЛОМ
ВЛАДИ В УКРАЇНІ Є НАРОД**

**Основні засади діяльності Збройних Сил України
визначаються законодавчими актами:**

**Закон України “ Про оборону
України ”
6 грудня 1991р.**

**Закон України “ Про Збройні Сили
України ”
6 грудня 1991р.**

**Закон України “ Про загальний
військовий обов’язок і військову
службу ” січень 2005р.**

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ВІЙСЬКОВИЙ ОBOB'ЯЗОК І ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ» ВСТУПИВ У ЧИННІСТЬ 12.05.1992 (ЗІ ЗМІНАМИ ВІД 28.12.2015)

ВІЙСЬКОВИЙ ОBOB'ЯЗОК ВКЛЮЧАЄ

підготовку громадян до
військової служби

приписку до призовних
дільниць

прийняття в добровільному
порядку (за контрактом) та
призов на військову службу

проходження військової
служби

виконання військового
обов'язку в запасі

проходження служби у
військовому резерві

дотримання правил військового обліку

ЩОДО ВІЙСЬКОВОГО ОБОВ'ЯЗКУ ГРОМАДЯНИ УКРАЇНИ ПОДІЛЯЮТЬСЯ НА КАТЕГОРІЇ:

ДОПРИЗОВНИКИ - *ОСОБИ, ЯКІ ПІДЛЯГАЮТЬ ПРИПИСЦІ ДО ПРИЗОВНИХ ДІЛЬНИЦЬ*

ПРИЗОВНИКИ - *ОСОБИ, ПРИПИСАНІ ДО ПРИЗОВНИХ ДІЛЬНИЦЬ*

ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІ - *ОСОБИ, ЯКІ ПРОХОДЯТЬ ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ*

До категорії військовослужбовців прирівнюються іноземці та особи без громадянства, які відповідно до закону проходять військову службу у Збройних Силах України

ВІЙСЬКОВОЗОБОВ'ЯЗАНІ - *ОСОБИ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У ЗАПАСІ ДЛЯ КОМПЛЕКТУВАННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ІНШИХ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ НА ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД, А ТАКОЖ ДЛЯ ВИКОНАННЯ РОБІТ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБОРОНИ ДЕРЖАВИ*

РЕЗЕРВІСТИ - *ОСОБИ, ЯКІ ПРОХОДЯТЬ СЛУЖБУ У ВІЙСЬКОВОМУ РЕЗЕРВІ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ, ІНШИХ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ І ПРИЗНАЧЕНІ ДЛЯ ЇХ КОМПЛЕКТУВАННЯ У МИРНИЙ ТА ВОЄННИЙ ЧАС*

СТРОКИ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

СТРОКОВА СЛУЖБА

для солдатів і матросів, сержантів і старшин, які проходять строкову військову службу - до 18 місяців;
для осіб, які мають ступінь вищої освіти спеціаліст або магістр, - до 12 місяців

ВІЙСЬКОВА СЛУЖБА ЗА КОНТРАКТОМ

для осіб рядового складу - 3 роки

для осіб сержантського і старшинського складу - від 3 до 5 років

для осіб офіцерського складу:

для громадян, яким первинне військове звання присвоєно після проходження повного курсу військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу або в порядку атестування осіб до присвоєння первинних військових звань офіцерського складу запасу, - від 2 до 5 років

для курсантів вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів - час навчання у вищому військовому навчальному закладі

для інших громадян - від 1 до 5 років

Для громадян України, які призвані на військову службу, встановлюються такі строки військової служби в календарному обчисленні:

для осіб офіцерського складу, які проходять військову службу за призовом у мирний час, - **до 18 місяців**;
для військовослужбовців, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, - до закінчення особливого періоду або до оголошення рішення про демобілізацію.

СТРОКИ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

у разі виникнення кризової ситуації, що загрожує національній безпеці, оголошення рішення про проведення мобілізації та (або) введення правового режиму воєнного стану

строк військової служби в календарному обчисленні встановлюється до закінчення особливого періоду або до оголошення рішення про демобілізацію

*Для військовослужбовців строкової військової служби та військовослужбовців військової служби за призовом під час мобілізації, на **особливий період**, які під час дії особливого періоду вислужили не менше 11 місяців, осіб, звільнених з військової служби під час дії особливого періоду, які приймаються на військову службу за контрактом у період з моменту оголошення мобілізації до часу введення воєнного стану (настання воєнного часу) або оголошення рішення про демобілізацію, строк військової служби в календарному обчисленні встановлюється шість місяців*

ВИСНОВОК

Конституція України та Закони України визначають військовий обов'язок як почесний обов'язок громадянина України.

Виконання Закону України "Про загальний військовий обов'язок і військову службу" покладається на громадян України, органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, об'єднання громадян, підприємства, установи та організації незалежно від підпорядкування і форм власності

ДРУГЕ НАВЧАЛЬНЕ ПИТАННЯ
ПРАВОВІ ОСНОВИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗБРОЇ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ В
МИРНИЙ ЧАС

**ЗАКОН УКРАЇНИ від 06.12.1991 № 1934-XII «ПРО ЗБРОЙНІ СИЛИ
УКРАЇНИ» Редакція від 28.07.2016**

***СТАТТЯ 1-1. ПРАВО НА ЗАСТОСУВАННЯ ЗБРОЇ ТА БОЙОВОЇ ТЕХНІКИ
В МИРНИЙ ЧАС***

З'єднання, військові частини і підрозділи, у тому числі чергові сили, Збройних Сил України в мирний час мають право застосовувати і використовувати зброю та бойову техніку для:

відбиття ударів засобів повітряного та підводного нападу по важливих державних та воєнних об'єктах, безпосереднє прикриття яких здійснюється черговими силами

припинення протиправних дій повітряних суден у повітряному просторі України, якщо вони використовуються з метою здійснення терористичного акту

припинення порушення державного кордону України повітряними суднами збройних формувань інших держав, які не виконують команд (сигналів), що подаються черговими літаками-перехоплювачами (вертольотами), або застосовують зброю

забезпечення виконання покладених на Збройні Сили України завдань щодо відсічі можливої збройної агресії проти України, забезпечення недоторканності повітряного простору та підводного простору в межах територіального моря України

примушення до посадки захоплених (викрадених) повітряних суден

забезпечення виконання покладених на Збройні Сили України завдань у відкритому морі з протидії незаконним перевезенням зброї і наркотичних засобів, психотропних речовин

самозахисту в разі застосування зброї проти в/с або загрози такого застосування, а також у разі будь-яких дій, що можуть призвести до нанесення значних матеріальних збитків об'єктам, які прикриваються ними, за місцем дислокації чи в районі виконання завдань

надання допомоги кораблям (катерам) Морської охорони Державної прикордонної служби України у разі застосування зброї проти них або загрози такого застосування, а також під час безперервного переслідування, що розпочалося у територіальному морі України, іноземного судна у відкритому морі для примушення його зупинитися

відбиття піратських нападів на морські або повітряні судна та осіб, які перебувають на їх борту, захоплення піратських морських або повітряних суден, звільнення заручників, а також морських або повітряних суден, захоплених піратами, у відкритому морі чи в іншому місці поза межами юрисдикції будь-якої держави

забезпечення виконання покладених на з'єднання, військові частини і підрозділи Збройних Сил України завдань під час їх застосування в районі проведення **антитерористичної операції**, у разі **вчинення терористичного акту** в повітряному просторі або територіальному морі України

забезпечення захисту від терористичних посягань об'єктів та майна Збройних Сил України, зброї масового ураження, ракетної і стрілецької зброї, боєприпасів, вибухових та отруйних речовин, що перебувають у військових частинах або зберігаються у визначених місцях

забезпечення під час проведення **антитерористичної операції** виконання завдань щодо припинення діяльності незаконних воєнізованих або збройних формувань (груп), терористичних організацій, організованих груп та злочинних організацій, участі у затриманні осіб, а також для знешкодження осіб у випадках, коли їх дії реально загрожують життю та здоров'ю заручників, учасників антитерористичної операції або інших осіб

Під час залучення до виконання завдань з посилення охорони державного кордону та суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні з'єднання, військові частини і підрозділи Збройних Сил України мають право:

зберігати, застосовувати і використовувати спеціальні засоби та зброю

застосовувати і використовувати зброю та бойову техніку, спеціальні засоби в порядку і випадках, передбачених статтею 21 Закону України "Про Державну прикордонну службу України"

Застосування і використання зброї та бойової техніки допускається в разі, якщо інші заходи виявилися неефективними або застосування таких заходів є неможливим

ВИСНОВКИ

Правовою основою діяльності Збройних Сил України є Конституція України, цей Закон, Закон України "Про оборону України", статuti Збройних Сил України, інші закони України, акти Президента України, Кабінету Міністрів України, міжнародні договори України, що регулюють відносини в оборонній сфері